

Podczas XXXIV Forum Ekonomicznego w Karpaczu odbył się panel poświęcony roli profilaktyki w systemie ochrony zdrowia. W dyskusji moderowanej przez Ewę Kurzyńską, redaktor naczelną magazynu Długo i Szczęśliwe, wzięli udział przedstawiciele administracji publicznej, środowiska medycznego, biznesu i organizacji pacjenckich. Wszyscy zgodnie podkreślali, że przesunięcie akcentów z leczenia na zapobieganie chorobom jest dziś nie tylko wyborem, ale koniecznością.

Profilaktyka jako inwestycja

Panel rozpoczął się od mocnego akcentu, przypomnienia, że szczepienia są jednym z najbardziej efektywnych kosztowo narzędzi profilaktyki. Badania prowadzone m.in. w Holandii i Ameryce Północnej pokazują, że każde zainwestowane 1 euro może przynieść nawet od 19 do 26 euro oszczędności dzięki unikniętym hospitalizacjom i terapiom.

Mimo to w Polsce nakłady na profilaktykę pozostają nadal niewystarczające. Jak zauważyli uczestnicy, barierą są nie tylko ograniczone środki finansowe, ale również sceptycyzm dorosłych wobec szczepień. Kluczową rolę odgrywają tu placówki POZ, które powinny być głównym miejscem realizacji programów profilaktycznych, wspierane przez refundacje, łatwiejszy dostęp do szczepionek czy programy takie jak „Moje Zdrowie”.

Apteki, szkoły i nowe narzędzia

Po doświadczeniach pandemii coraz większą rolę w systemie odgrywają apteki, które odciążają przychodnie i zwiększają dostępność szczepień. Paneliści podkreślili jednak, że nawet najlepiej zorganizowany system nie będzie efektywny jeżeli nie będzie szedł w parze z edukacją oraz z zaufaniem ze strony społeczeństwa.

Podczas dyskusji wskazywano na szczególnie trudną sytuację wśród dzieci i młodzieży: o ile w pierwszym roku życia poziom wyszczepialności sięga 94%, to w kolejnych latach systematycznie spada. Przykładem są szczepienia przeciw HPV: do programu zgłosiło się jedynie 40% szkół, podczas gdy celem jest 60% populacji. Nadzieje budzi nowy szkolny przedmiot „Wiedza o zdrowiu”, który ma przekazywać rzetelną wiedzę o profilaktyce w atrakcyjny sposób dla młodych ludzi.

Potrzeba nowych rozwiązań

Paneliści zgodzili się, że społeczeństwo dzieli się na trzy grupy: aktywnych, reaktywnych i przeciwników szczepień. To właśnie grupa reaktywnych, wciąż wahających się, jest kluczowa dla zwiększenia poziomu wyszczepialności. Skuteczna komunikacja i działania informacyjne mogą przynieść największe efekty jeśli chodzi o dotarcie do tej grupy.

Wśród rozwiązań systemowych wymieniono potrzebę wdrożenia elektronicznej karty szczepień, która pozwoli monitorować faktyczny poziom ochrony populacji, szczególnie w grupach ryzyka.

Wnioski i przyszłość

Uczestnicy zgodnie zauważyli, że pandemia COVID-19 przyspieszyła pozytywne zmiany: umożliwiono wykonywanie szczepień w aptekach, rozszerzono kompetencje pielęgniarek, a refundacje stały się szerzej dostępne. Te reformy powinny być jednak rozwijane, aby nie pozostały jedynie chwilowym impulsem.

Szczepienia, edukacja, zaufanie – filary skutecznej profilaktyki

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: czwartek, 04, wrzesień 2025 11:37

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśłony: 478

W podsumowaniu podkreślono, że budowanie nowoczesnego systemu ochrony zdrowia wymaga międzysektorowej współpracy, edukacji opartej na rzetelnych danych oraz konsekwentnego kształtowania świadomości społecznej. Tylko wtedy profilaktyka przestanie być hasłem, a stanie się realnym filarem ochrony zdrowia, traktowanym na równi z leczeniem.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie www.forum-ekonomiczne.pl

Związek Powiatów Polskich jest partnerem instytucjonalnym wydarzenia.